

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

JPB Bohace

Ostravský večerník

12.V.1987

zc dne

△ Vladimír Čapka v roli Alcesta v Moliérově komedii Misanthrop, kterou v režii Josefa Janíka uvádí činoherní soubor Petra Bezruče.
Foto: JOSEF HRADIL

V uplynulém týdnu jsme v tisku a televizi sledovali jednání sjezdu Svazu českých dramatických umělců. Hovořilo se o tom, co je, a ještě více o tom, co by mělo být a není. A tak se nutí na mysl stará školská moudrost, že pravdivost ideálů se ověřuje jen činem, což v kumštu divadelním platí dvojnásob.

Věřte, nevěřte, dostalo se mi nečekaně nebyvalého zážitku. Celkem náhodile jsem zašel na reprízu Mollérova Misanropa do činohry Petra Bezruče. Neviděl jsem premiéru, a v té chvíli od šedesáti do sedmdesáti mladých diváků — převážně diváček — ani neslibovalo ono tak potřebné náladotvorné klima divadelního večera. Svěřil jsem se se svou obavou uvaděčce, a ta si posteskla, že škoda, „protože víte, to je takový krásný kus v opravdových verších.“ A ejhle! Stal se zázrak. Návykové televizně divácké šumy a brepty postupně utichaly, a než dozněla vstupní — mimochodem skvělá — píseň, měli je. Teďy herci měli své diváky a naopak. Pak už to šlo napopád bez přestání dále. Jak se říká, dýchalo se jedním dechem a při shodném tepu srdce.

Je pravda, že začátek bude někde v peně originální a energické koncepci režiséra Janíka. V tom, že estetická muzealnost, ke které tato nejnáročnější z hořkých autorových komedií obyčejně svádí, byla popřena

ve znamení důrazů věčně lidských, etovčenských a společenských pravd. Ale to by ještě nestačilo. Je pravda, že herci ke svým postavám přistupovali dobře připraveni („och, ty veršel“ pochopitelně nebyly pro všechny zrovna nejsnazší), že byli

Potěcha z divadla

dobře oblečení a že architektura Rozskopjové scény byla nemírně dynamická a mnohověstná ve své podobě a skrytých významech. A že i Bulisova hudba byla sugestivní. Ale ani to všechno by ještě nestačilo.

Přeskočila tajemná jiskřička porozumění, pochopení, a najednou to bylo tady. Bez podbízení, bez pseudoprobémů, bez skrupulózních rozpaků, jak že to máme delikátně sjouknout s tou mladou generací, která se vlastně už kromě „rockové opery“ o „vážené divadlo“ nezajímá. Prostě hrálo se. Doopravdy a upřímně a o opravdových věcech.

Mohu odmítat společnost lidí pro její nedokonalost, zkaženost a nectlivě neporozumění? Mám právo se vyčlenit? Komu mohu věřit? Smím nebo mám odpouštět,

jsem-li oklamán? Co je zrada a co pokrytectví, co marnivost? A kdeže je hranice mezi odvahou a drzostí? Mezi upřímností a bezohledností? A tak, co už si kdo dokáže z věčného podobenství básníkovy najít.

Nemám rád Moliéra, až na dvě výjimky, Dona Juana a Misanropa. U Misanropa je to po léta láska nenaplněná. Poslední zklamání před nějakými deseti lety na Nové scéně v Bratislavě, i když to měla být inscenace proslulá [překlad Mihalík, režie Pietor, Alcest — M. Huba, Celména — M. Vašáryová]. A teď v Ostravě tohle.

Nemyslím, že by supí oko kritikovo neshledalo leckterou chybu a že jeho trochu zavilá mysl se nebude ochotna ztotožnit, avšak o tohle přece nejde. Má radost pramení z toho, že jsem viděl představení bez švindlů a předstírání a bez otřelých machy. To nehrál herci za peníze s myšlenkami na chalupy a autáky, jak se jim už dnes trvale předkládá. To hráli herci kumštýři. Malí i větší, teč kumštýři. Představení bez opony končilo při komorní divácké účasti čtveřím poděkováním účinkujících. „Aplaudovalo se horlivě,“ jak čítáváme v hereckých memoárech. To „bezuručské“ představení 30. dubna jste mnozí, žel, zmeškali. Jděte se podívat příště. Třeba budete mít taky štěstí a zažijete potěšení z divadla. [jč]

Molière: Misanthrop

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
odbor výstřižků
Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29 73 78

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

ČPB

Ostravský večerník

17. III. 1987

Molière: Misanthrop

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
odbor výstřižků
Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29 73 78

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

ČPB Oslu.

Ostravský večerník

116
POZVÁNKA NA PREMIÉRU

NEJZÁHADNĚJŠÍ HRA MOLIERA

Dramatik Jean Baptiste Pogue-
lin, známější pod pseudonymem
Molière, patří k nejvýznamněj-
ším postavám světové historie
divadla. Působil nejen jako au-
tor, ale i režisér, herec a ředi-
tel divadelní společnosti. K nej-
významnějším z jeho děl patří
Směšné preciózky, Sgaranel,
Škola pro ženy, Tartuffe, Don
Juan, Misanthrop, Lakomec, Sca-
pinova šibalství, Zdravý nemoc-
ný. Hra Misanthrop, kterou při-
pravuje scéna Petra Bezruče, má
zvláštní osud. Přes neobyčejně
kladné posudky soudobé kriti-
ky u diváků propadla. Bývá o-
značována za nejzáhadnější Mo-
lièrovo dílo, ale i neaktuál-
nější. Její ideové nosné jádro

lze vyjádřit následovně: každý
jiný než skutečně aktivní vztah
člověka ke společnosti je v dů-
sledcích negativní a škodlivý.
Svár mezi tím, co je etické, a
tím, co je nezbytné ve smyslu
individuality, zůstane problémem
věčným, ustavičně vybičejícím
umělce k jeho ztvárnění. V re-
žii Josefa Janíka na scéně a
v kostýmech Marty Roszkopfo-
vé účinkují Vladimír Čapka, Kos-
tas Zerdalogu, Miloslav Čížek,
Jana Janšková, Petra Jindrová,
Věra Janků, Milan Sova a další.
Premiéra Misanropa se usklu-
teční 23. ledna v 19 hodin na
scéně činohry Petra Bezruče.

(red)

△ Z inscenace Molièrova Misanropa, který měl premiéru na jevišti Divadla Petra Bezruče 23. ledna. V režii Josefa Janíka vytvořil roli Alcesta Vladimír Čapka. Jako Hilin, Alcestův přítel, se představil Kostas Zerdalogu. Foto: Josef Hradil

Ustavodaj 19) Oskava 11/1/87

Molière: MISANTROP — činohra Petra Bezruče
(M. Sova, J. Janěková, V. Čapka, I. Ondráček)

PŘEDPREMIÉROVÁ BESEDA S RIŽSKÝMI HOSTY A OSTRAVSKÝMI IN-SCENÁTORY SE KONÁ VE STREDU 4. BŘEZNA 1987 V 19 HODIN V SÁLE HUDEBNÍHO ODDĚLENÍ KNIHOVNY MĚSTA OSTRAVY.

XXVIII. PŘEDPREMIÉROVÝ KONCERT Z DĚL RUSKÝCH KLASIKŮ SE USKUTEČNÍ 7. BŘEZNA 1987 V 18.15 HODIN VE FOYERU DIVADLA ZDEŇKA NEJEDLĚHO.

PREMIÉRA JE DNE 7. BŘEZNA 1987 V 19 HODIN V DIVADLE ZDEŇKA NEJEDLĚHO.

Opereta v Divadle Jiřího Myrona

Franz Lehár: ZEMĚ ÚSMĚVŮ

Lehárova operetní tvorba je nesporně jedním z vrcholů tohoto žánru. V době, kdy vídeňský operetní král — Johann Strauss ukončil své plodné dílo, se zdálo že zapadne i sláva operety. Přišla však nová generace autorů a zrodila se takzvaná nová éra vídeňské operety. Vedle Franze Lehára k této autorské generaci patřil O. Nedbal, E. Kálmán a O. Straus, vedle řady dalších, kteří již nedosáhli takové popularity.

Co do data narození, ale i významem stojí na prvním místě Franz Lehár. Narodil se v Komárně, jeho otec byl vojenským kapelníkem, a tak i syn nastoupil muzikantskou dráhu. Studia započal v Budapešti, ale za krátkou dobu přešel na proslulou pražskou konzervatoř, kde studoval housle a u A. Dvořáka skladbu. Po úspěšném absolvování nastoupil nejdříve jako houslista a později jako kapelník k vojenské hudbě. Snažil se proniknout i jako skladatel, ale jeho první operní dílo nemělo velký ohlas. Lehár byl však velice houževnatý a svého snu se nevzdal. Příchodem do Vídně začíná i jeho inklinace k operetě. Rozhodujícím mezníkem v jeho životě byl rok 1905, kdy měla premiéru jeho opereta Veselá vdova která se v krátké době hrála na celém světě a autorovi přinesla slávu i velké bohatství. Lehár napsal na třicet operet, které často přepracovával, aby dosáhl maximální hodnoty. Příkladem může být i Země úsměvů, jejíž původní podoba se jmenovala Žlutá kazajka a měla premiéru v roce 1923. Po šesti letech Lehár celé dílo přepracoval, zkomornil a 10. října 1929 byla slavná premiéra Země úsměvů, díla, kterého si sám autor nejvíce považoval z celé své tvorby. Přípravovaná premiéra bude již čtvrtým uvedením této operety na ostravském jevišti.

Dirigentem představení je Ladislav Matějka, režisérem František Kordula, výtvarníkem scény Alexander Babraj, kostýmy navrhla Eliška Zapletalová, choreografii má Ivan Hurych. V hlavních rolích hrají a zpívají: Hana Hradilová, Jana Hošťáková, Halina Kubeczková, Dagmar Hlubková, Blanka Morysová, Jan Drahovzal, Miroslav Urbánek, Petr Miller, Rudolf Sobotka, Jan Vyorašek, zasloužilý umělec Josef Kobr, František Návrat, Pavel Tichý, Karel Čepek a další.

PREMIÉRA JE DNE 21. BŘEZNA 1987 V 19 HODIN V DIVADLE JIŘÍHO MYRONA.

Činohra Petra Bezruče

Molière: MISANTROP

Autor Misanropa Jean Baptiste Poquelin, známější pod pseudonymem Molière, patří bezesporu k nejvýznamnějším dramatickým básníkům světové historie divadla. Svůj ne sice dlouhý, ale pestrý život (1622—1673) prakticky celý věnoval divadlu, kde působil jako autor, režisér, herec a ředitel divadelní společnosti. Po neúspěchu v Paříži s ní za krušných podmínek putoval po francouzském jihu, aby pak přes Lyon znovu dobyl hlavní město a stal se dokonce královým oblíbencem. V Paříži nastalo období největších úspěchů, ale i bojů, které Molièrovo kritické dílo vyvolalo. Příznačná je smrt velkého divadelníka, který zemřel bezprostředně po třetí repríze své poslední komedie Zdravý nemocný.

Z jeho odkazu, který zahrnuje třicet tři her, jmenujme alespoň ty nejznámější: Směšné preciózky, Sgaranel, Škola pro ženy, Tartuffe, Don Juan, Misanthrop, Lakomec, Scapinova šibalství, Zdravý nemocný.

Hra Misanthrop má zvláštní osud. Přes neobyčejně kladné posudky kritiky u soudobých diváků prakticky propadla. Misanthrop bývá označován za nejzáhadnější Molièrovu hru a jeho interpretace vyvolává mezi teoretiky diskuse a spory. Nesporně jde o jednu z nejaktuálnějších autorových her. Ideově nosné jádro lze vyjádřit následovně: každý jiný než skutečně aktivní vztah člověka ke společnosti je v důsledcích negativní a škodlivý. Svár mezi tím, co je etické a tím, co je nezbytné ve smyslu individuality zůstane problémem věčným, ustavičně vybízející umělce k pokusům o jeho seriózní nazření.

Inscenaci režijně připravil Josef Janík na scéně a v kostýmech Marty Roszkopfové. Účinkují: Vladimír Čapka, Kostas Zerdalolu, Miloslav Čížek, Jana Janěková, Petra Jindrová, Věra Janků, Milan Sova, Luboš Ondráček, Pavel Tomanka, Ladislav Brückner a Kateřina Krejčí.

PREMIÉRA JE 23. LEDNA 1987 V 19 HODIN NA SCÉNĚ ČINOHRY
PETRA BEZRUČE.

Křivodaj 19. 1. 1987

1/87

T. Kogan: GALATHEA — baletní soubor v DZN

A. Arbuzov: KRUTĚ HRY — činohra na scéně Petra Bezruče